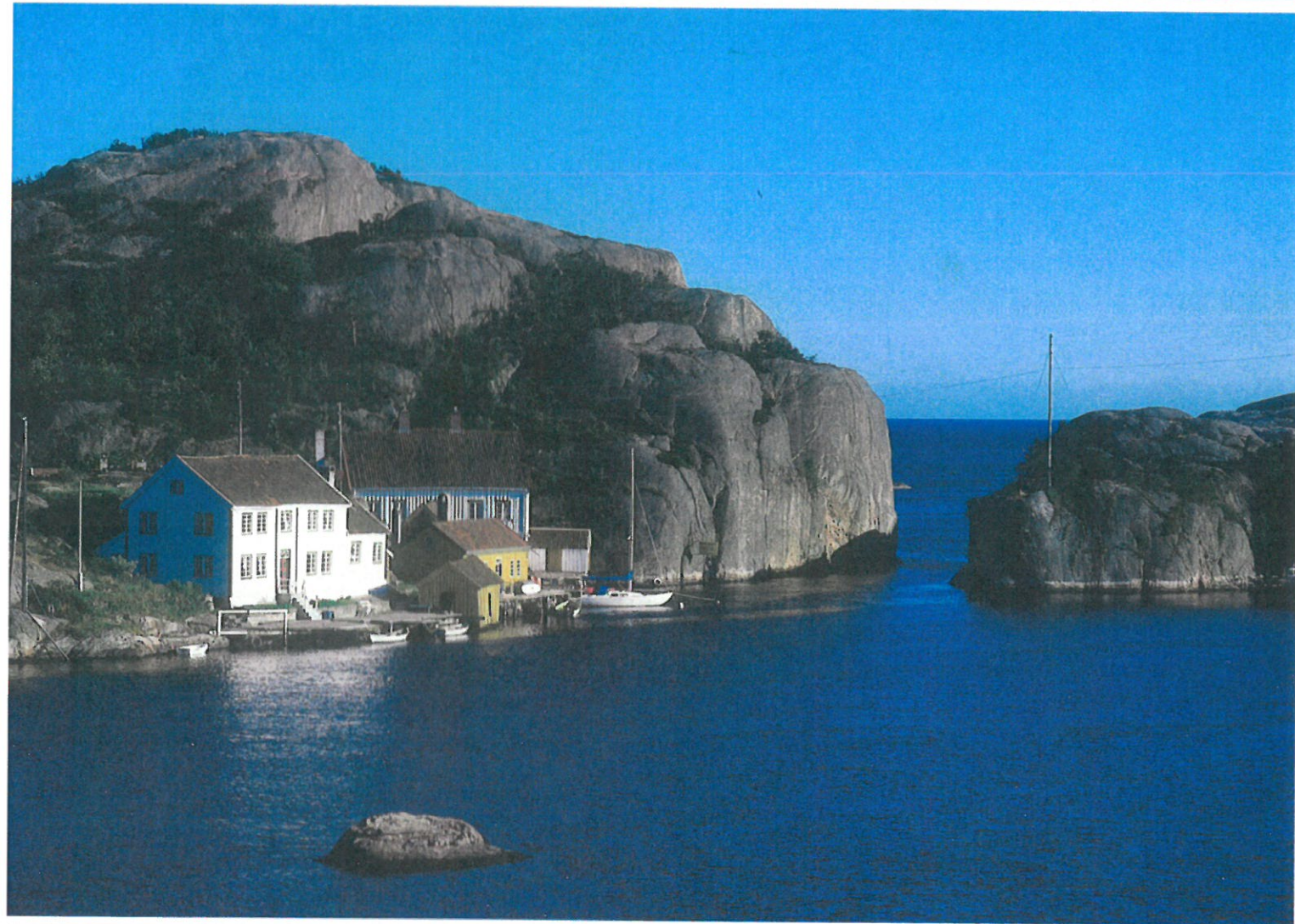

ÅRSREGNSKAP 2016

154. FORRETNINGSÅR

SØGNE OG GREIPSTAD
SPAREBANK

dyrker lokale verdier

Innholdsfortegnelse

Årsberetning

Resultatregnskap

Balanse

Noter

Kontantstrømsanalyse

Revisors beretning

BANKENS VIRKSOMHETSIDÈ OG SAMFUNNSOPPDRA

Søgne og Greipstad Sparebank tilbyr bank- og forsikringstjenester til privatpersoner, små og mellomstore bedrifter samt lag og foreninger.

Gjennom konkurransedyktige produkter og betingelser, korte beslutningsveier og personlig service, skal vi bidra til positiv utvikling for kunder og lokalsamfunn.

I over 150 år har vi ment at virkelige verdier handler om mer enn vårt eget overskudd. Som ansvarlig sparebank er vi fortsatt levende opptatte av å gjøre lokalsamfunnet til et enda bedre sted å leve.

BANKENS VISJON

«Vi skal skape glede og verdier»

Visjonen beskriver vår ledestjerne og overordnede ambisjon. Visjonen skal gi alle i banken mening, energi, retning og inspirere oss til å yte – hver dag.

BANKENS VERDIER

Våre kjerneverdier er kompetanse, omsorg og engasjement.

Årsberetning for 2016

DEN ØKONOMISKE UTVIKLINGEN I 2016

Norsk økonomi opplever for tiden store utfordringer som følge av blant annet lavere aktivitet i petroleumssektoren. 2016 ble innledet med betydelig markedsturbulens og frykt for ny global krise. Oljeprisen falt ned til under 30 USD per fat i januar. Gjennom året steg oljeprisen til noe over 50 USD fatet. Redusert aktivitet i petroleumssektoren og tilknyttet leverandørindustri har medført at Norge nå er inne i en omstillingsfase. Den pågående omstillingsprosessen, som var en sentral årsak til at veksten endte på det svakeste siden finanskrisen. Veksten i norsk fastlandsøkonomi endte på 0,7 prosent i 2016, en nedgang fra 1,1 prosent i 2015 og 2,3 prosent i 2014.

12-månedersendringen i Konsumprisindeksen (KPI) var i desember på 3,5 prosent og derved over inflasjonsmålet til Norges Bank. En del av prisveksten er importdrevet som følge av svekket kronekurs.

Pengepolitikken ble holdt svært ekspansiv gjennom 2016. Norges Bank kuttet styringsrenten 0,25 prosentpoeng en gang gjennom året, hvilket ga en rekordlav styringsrente på 0,50 prosent. Sentralbanken har ikke lagt opp til videre reduksjon av styringsrenten i sin prognose, men utelukker heller ikke et negativt rentenivå skulle norsk økonomi treffes av store negative forstyrrelser. På kort sikt er risikoen større for rentekutt en heving fra Norges Bank. Til tross for rekordlavt rentenivå ligger imidlertid norske renter godt over nivået hos våre viktigste handelspartnere. Etter mange år med rentefall, begynte imidlertid rentene internasjonalt å stige mot slutten av fjoråret.

Den tradisjonelle eksportnæringen i Norge nyter godt av svak krone og bedret konkurranseevne i det internasjonale markedet. Tallene viser stor forskjell mellom ulike næringer.

Husholdningenes innenlandske bruttogjeld utgjorde 3 057 milliarder kroner ved utgangen av desember. Tolvmånedersveksten var 6,4 prosent fram til utgangen av desember. Gjeldsveksten er således fortsatt høyere enn veksten i disponibel inntekt, hvilket betyr at husholdningenes gjeldsbelastning har økt ytterligere.

De ikke-finansielle foretakenes innenlandske bruttogjeld utgjorde 1 609 milliarder kroner ved utgangen av desember. Tolvmånedersveksten var 2,0 prosent fram til utgangen av desember.

Av publikums innenlandske bruttogjeld var 80 prosent utlån fra banker og kredittforetak ved utgangen av desember. Dette beløp seg til 4 103 milliarder kroner. Tolvmånedersveksten i utlån fra banker og kredittforetak samlet var 5,4 prosent fram til utgangen av desember.

Med økt arbeidsledighet og lav aktivitet i økonomien generelt var det ventet at veksten i boligprisene skulle avdempes som i 2015. Som følge av blant annet lavere boliglånsrenter snudde prisutviklingen imidlertid oppover, og endte med en vekst på 8,3 prosent for landet som helhet. Utviklingen var preget av store regionale forskjeller, med svært kraftig vekst i Oslo og negativ vekst på Sør-Vestlandet, som er blitt hardest rammet av virkningene av oljeprisfallet. Myndighetene har lenge vært bekymret for utviklingen i boligprisene, særlig ettersom det bidrar til å øke husholdningenes gjeldsvekst. For å begrense veksten besluttet Finansdepartementet å skjerpe kravene i boliglånsforskriften fra og med 1. januar 2017. Endringene inkluderer en maksimalramme på lån tilsvarende fem ganger brutto inntekt og mer restriktive regler for Oslo.

2016 var et år preget av store omveltninger på den politiske scenen. Med blant annet «Brexit» går den globale økonomien en mer usikker fremtid i møte. USA opplever nå solid vekst i økonomien, drevet av blant annet klar vekst i privat konsum, økte boliginvesteringer og presidentskiftet. Arbeidsledigheten har falt betydelig siden toppen under finanskrisen.

I Eurosonen er veksten fortsatt svak (1,7 % i 2016), og arbeidsledigheten er høy. Samtidig foregår det en gradvis gjeldsnedbygging. Indikatorer på bedriftenes og husholdningenes forventninger viser økende optimisme og pengepolitikken innrettes fortsatt veldig ekspansivt.

OM LOKALMARKEDET¹

Bankens primære marked er Søgne og Songdalen kommuner.

I Søgne kommune var det 11.283 innbyggere pr. 1. januar 2017, en økning på 0,2 % sammenlignet med forrige år. Kommunen har ved årsskiftet en arbeidsledighet på 3,3 %. 35,2 % av befolkningen sysselsettes innen offentlig tjenesteyting, 18,7 % sysselsetting innen bygg og anlegg, 15,1 % innen varehandel og 10,8 % innen industri. Andelen av de sysselsatte som arbeider utenfor kommunen er på 60,1 %. Det er i Søgne kommune registrert 1.148 bedrifter fordelt på 19,2 % innen bygg og anlegg, 20,2 % innen teknisk tjenesteyting og eiendomsdrift, 12,8 % innen varehandel og 9,5 % innen jordbruk og skogbruk.

I Songdalen kommune var det 6.540 innbyggere pr. 1. januar 2017, en økning på 1,9 % sammenlignet med forrige år. Kommunen har ved årsskiftet en arbeidsledighet på 4,0 %. 30,2 % av befolkningen sysselsettes innen offentlig tjenesteyting, 15,0 % innen varehandel, 16,9 % innen transport og lagring, 12,8 % innen industri og 9,4 % sysselsettes innen bygg og anlegg. Andelen av de sysselsatte som arbeider utenfor kommunen er på 67 %. Det er i Songdalen kommune registrert 709 bedrifter fordelt på 17,5 % innen teknisk tjenesteyting og

¹ Kilde tallgrunnlag fra www.kommuneprofilen.no

eiendomsdrift, 17,1 % innen bygg og anlegg, 16,4 % innen varehandel og 13,7 % innen jordbruk og skogbruk.

SØGNE OG GREIPSTAD SPAREBANK I 2016

Søgne og Greipstad Sparebank er en selvstendig sparebank med sterk lokal forankring. Bankens hovedkontor er på Tangvall og bankens filialkontor ligger på Nodeland.

Søgne og Greipstad Sparebank har i 2016 hatt en god vekst i innskudd og i samlede utlån. Bankens innskuddsvekst på 3,68 % skyldes god vekst fra henholdsvis bedriftsmarked på 10,33 % og fra offentlig sektor på 4,05 %. Av bankens utlånsvekst på 7,65 %, er det bedriftsmarkedet som har hatt den største veksten med 7,8 %.

Banken har fortsatt en sterk markedsposisjon både innen privatmarkedet og bedriftsmarkedet i vårt distrikt.

Bankens innskudd og utlån ved utgangen av året er henholdsvis 2.704,7 mill. kroner og 3.303,7 mill. kroner. Ved utgangen av 2016 er det overført boliglån på 582 mill. kroner til Verd Boligkreditt.

Søgne og Greipstad Sparebanks fundament er forholdet til kundene. Vårt mål er å gi en opplevelse av nærhet og god kundebehandling gjennom alle bankens kanaler, ikke bare i de fysiske banklokalene på Tangvall og Nodeland. Gode kundeopplevelser handler om å bli vist positivt engasjement og vennlighet kombinert med produkter og tjenester av god kvalitet.

Banken inngår i et samarbeid med 8 andre sparebanker kalt De samarbeidende sparebanker (DSS). Det samarbeides på flere områder, men med hovedvekt på IKT og forretningsutvikling. DSS inngikk i 2015 inngått en felles 5-årig avtale med EVRY AS om leveranse og drift av IT-løsninger for bankene. Samarbeidsavtalen bidrar til reduserte IT-kostnader og gi bankene tilgang til nye og fremtidsrettede løsninger.

Bankens er medeier i selskapene Frende Forsikring, Norne Securities og Verd Boligkreditt. Dette bidrar til å forsterke bankens konkurranseevne og sikrer våre kunder tilgang til konkurransedyktige tjenester og produkter.

Styret i Søgne og Greipstad Sparebank kan for 2016 legge fram et tilfredsstillende regnskap. Driftsresultatet før skatt ble 37,0 (22,4)² mill. kroner.

Etter styrets mening gir resultat og balanse med tilhørende noter fyllestgjørende informasjon om årets virksomhet og bankens stilling ved årsskiftet.

I årsregnskapet er forutsetningen om fortsatt drift lagt til grunn. Banken har en betryggende egenkapital og etter styrets oppfatning er det ikke noe som tilsier annet enn fortsatt drift.

Banken har i mange år støttet lag og foreninger i våre kommuner med betydelige beløp. I tillegg til den ordinære gaveutdelingen gjennom Lokalbankfondet, sponser banken mange tiltak og arrangementer i løpet av året. Banken har egen sponsoravtale med flere lag og foreninger.

Blant de om lag hundre ulike tiltak som har fått støtte i 2016, er det noen som bør nevnes særskilt. Banken har vært med på å oppruste forsamlingshuset Songtun, gitt støtte til en holdningsskapende film om trafikkikkerhet laget av Nullvisjonen, gitt støtte til reparasjon av Repstad-saga og bidratt til at Søgne Røde Kors har kunnet kjøpe båt til ungdomsgruppen RØFF. Porsmyr Bygdetun har fått støtte til å reparere taket på bygget, Volleberg Vel er hjulpet til å kunne etablere ballbinge og Søgne Jeger og Fisk/Søgne og Songdalen Elveeierlag har i fellesskap kunnet bygge gapahuk ved Søgneelva. Banken har støttet Søgne Cykleklubb med gjennomføringen av Søgne Grand Prix og Hellersdalen Classic og støttet Haugenparkens venner med gjennomføring av en stor gratiskonsert med Wenche Myhre i Haugenparken.

EIERSTYRING OG SELSKAPSELEDELSE

Søgne og Greipstad Sparebank er en selveid institusjon, uten egenkapitalbevis eller aksjonærer. Banken ønsker å være en lokal bank med nærhet til kundene. Gjennom Lokalbankfondet gis det støtte til mange aktiviteter og prosjekter og dette medvirker til at bankens posisjon i lokalsamfunnet blir ytterligere styrket. For å sikre god kundebehandling og rådgivning er det lagt stor vekt på å ha faglig dyktige medarbeidere med fokus på høy etisk standard.

Sparebankenes styringsstruktur følger av særskilte regler i finansforetaksloven. Eierstyringen utøves av generalforsamlingen og styret. Sammensetning av disse er nærmere omtalt senere i beretningen. Banken skal fremme sparing ved å ta imot innskudd fra en ubestemt krets av innskytere og forvalte på en trygg måte de midler den rår over i samsvar med de regler som gjelder for en sparebank. Banken tilbyr bank- og forsikringstjenester og utfører disse i samsvar med gjeldende regler.

RESULTAT OG DISPONERINGER

Netto rente- og provisjonsinntekter utgjør ved årsskiftet 61,0 (57,0) mill. kroner. Bankens rentenetto utgjør 1,61 (1,56) % av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Reduserte rentekostnader er hovedårsakene til den økte rentenettoen i 2016.

Netto andre driftsinntekter utgjør 20,8 (11,7) mill. kroner. Utbytte fra verdipapirer utgjør 5,0 og inneholder et ekstraordinært utbytte fra Visa Norge FLI på 2,9 mill. kroner. Netto verdiendringer på verdipapirer utgjør 5,5 mill. kroner hvorav tilbakeføring av nedskrivning på verdipapirer utgjør 4,9 mill. kroner.

² Sammenlignbart tall forrige år

Samlede driftskostnader utgjør 44,7 (45,3) mill. kroner. Bankens driftskostnader i prosent av driftsinntekter (inkl. kursgevinst.) utgjør 54,6 (65,9) %. I % av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjør driftskostnadene 1,18 (1,24) %. Av bankens lønnskostnader utgjør pensjonskostnadene 1,1 (1,6) mill. kroner. Reduserte administrasjonskostnader reduserte avskrivninger er hovedårsaken til nedgangen i bankens driftskostnader. Banken har ikke egne kostnader knyttet til forskning og utvikling.

Årets tapskostnad på utlån ble på 1,0 (1,1) mill. kroner. Av dette utgjør 1 mill. kroner økning i individuelle nedskrivninger. Gruppenedskrivninger er redusert med 0,7 mill. kroner.

Gevinst på verdipapirer som er anleggsmidler ble 0,8 (0) mill. kroner og gjelder en ekstra gevinst på tidligere salg av aksjer i Nets.

Resultatet før skatt utgjør 37,0 (22,4) mill. kroner eller 0,98 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Skatter for 2016 er bokført med 7,3 (5,9) mill. kroner.

Av årets resultat på kr 29,7 mill. kroner avsettes kr 3,0 mill. kroner til gaver. Resterende kr 26,7 mill. kroner overføres til bankens fond.

FORVALTNINGSKAPITAL

Bankens forvaltningskapital var ved utgangen av året på 3.961 (3.606) mill. kroner, en økning på 355 mill. kroner tilsvarende 9,8 %.

INNSKUDD

Innskudd fra kundene er nå på 2.705 (2.609) mill. kroner, noe som er en økning på 96 mill. kroner tilsvarende 3,7 %. Banken har ved årsskiftet fastrenteinnskudd på 42,6 (39,2) mill. kroner. Gjennomsnittlig løpetid er på 6 (5,6) måneder.

Innskuddsdekningen var ved utgangen av året på 81,6 (84,8) %. Det å opprettholde innskuddsnivået er en prioritert oppgave og banken har en målsetning om å ha en innskuddsdekning på over 70 %.

Bankens portefølje av aksjefond for våre kunder er på 37,3 (37,7) mill. kroner. Vår samarbeidspartner er DNB Asset Management.

UTLÅN

Netto utlån til kundene var ved utgangen av året på 3.304 (3.069) mill. kroner. Utlån til kundene er dermed økt med 235 mill. kroner tilsvarende 7,7 %.

Banken har i tillegg overført 182 mill. kroner i boliglån til Verd boligkreditt i løpet av året og har ved utgangen av året totalt 582 (400) mill. kroner i portefølje i Verd Boligkreditt AS.

Bankens utlån er ved årsskiftet fordelt med 76,4 (76,5) % på personmarked og 23,6 (23,5) % på bedriftsmarked. Fordelingen av utlån på ulike typer virksomhet og geografiske områder fremgår av note 4 i regnskapet.

Banken har ved årsskiftet fastrentelån til kunder (5 år) på 114,0 (113,7) mill. kroner. Gjennomsnittlig gjenværende løpetid er 3,0 (3,4) år.

GARANTIER

Bankens garantiforpliktelser var ved utgangen av året på 92,8 (109,2) mill. kroner. Garantiene er i sin helhet på vegne av kunder og er i hovedsak sikret med pant i fast eiendom. Den største garantiforpliknelsen er knyttet til valutagarantier som sikkerhet for kunders finansiering i valutilån og utgjorde ved årsskiftet 58,1 (71,0) mill. kroner.

VERDIPAPIRER - LIKVIDITET - FINANSIELLE INSTRUMENTER

Bankens beholdning av sertifikater og obligasjoner var ved utgangen av året på 296,6 (293,9) mill. kroner. Bankens beholdning av aksjer, andeler og andre verdipapirer er nå på 53,5 (34,8) mill. kroner.

Beregnet LCR (Liquidity Coverage Ratio) var ved årsskiftet på 99 %. Gjeldende lovkrav var fra årsskiftet på 80 %.

Banken har sammen med DSS-bankene og noen andre banker valgt å gå inn på eiersiden i Frende Holding AS og Norne Securities AS. Videre har vi sammen med DSS-bankene og Sparebanken Vest etablert Verd Boligkreditt AS. Banken har en eierandel på 0,9 % i Frende Holding AS, 1,5 % i Norne Securities AS og 6,2 % i Verd Boligkreditt AS.

EGENKAPITAL OG SOLIDITET

Ved årsskiftet var bankens egenkapital 398,5 (371,6) mill. kroner. Bankens egenkapitalandel mot bokført forvaltningskapital utgjør ved årsskifte 10,1 (10,3) % og uvektet kjernekapital (leverageratio) er beregnet til 9,6 (9,2) %. Beregnet kapitaldekningsprosent ble ved utgangen av året 20,7 (19,18) % og dermed vesentlig over myndighetskrav og over interne måltall.

Gjennom moderat vekst og budsjettert inntjening forventes det at bankens opptrappingsplan for kapitaldekning går som planlagt.

RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL

Risikostyring og internkontroll støtter opp under bankens strategiske utvikling og er en prioritert oppgave for styret.

Banken har som et av sine hovedmål å ha en moderat risikoprofil. Med risiko forstår vi alle forhold som kan hindre banken i å nå fastsatte strategier og mål.

Helhetlig risikostyring er en prosess, gjennomført av styret, ledelse og ansatte anvendt i fastsettelse av strategi på tvers

av virksomheten for å håndtere risiko slik at den er i samsvar med virksomhetens risikoappetitt og for å gi rimelig grad av sikkerhet for virksomhetens måloppnåelse.

Internkontroll er en prosess, iverksatt, gjennomført og overvåket av styret, ledere og ansatte, utformet for å gi rimelig grad av sikkerhet for å oppnå foretakets mål.

Styret har fastsatt følgende styringsdokumenter:

- Strategiplan
- Strategi for risikostyring og internkontroll
- Strategi for operasjonell risiko
- Kredittstrategi
- Markedsrisikostategi
- Likviditetsstrategi med beredskapsplaner

Den interne kontrollen er gjennomført og dokumentert i henhold til Finanstilsynets forskrift. Gjennom kvartalsvis rapportering evaluerer styret bankens risiko- og kapitalbildet mot vedtatte styringsmål og rammer.

Styret vurderer ut fra en totalvurdering bankens samlede risikoeksponering som moderat.

FINANSIELL RISIKO

Finansiell risiko består i hovedsak av kredittrisiko, likviditetsrisiko og markedsrisiko.

Kredittrisiko:

Kredittrisiko kan defineres som risiko for tap knyttet til at kunder eller andre motparter ikke kan gjøre opp for seg til avtalt tid og i henhold til skrevne avtaler, og at mottatte sikkerheter ikke dekker utestående krav.

Kredittrisiko håndteres gjennom utarbeidet kredittstrategi og retningslinjer gitt i kreditthåndbok. Ved innvilgelse av lån gjennomgås kundene betjeningsevne og sikkerhet. Ved større engasjementer behandles søknaden i bankens kredittutvalg eller i styret.

For å sikre en forsvarlig eksponering knyttet til kredittrisiko har styret fastsatt flere måltall som rapporteres kvartalsvis. Rapporteringen viser porteføljeutvikling, store engasjement, engasjement fordelt på risikoklasser, utsatte og misligholdte lån og overtrekk. På privatmarkedet er det i tillegg en rapportering i henhold til retningslinjer fra Finanstilsynet vedrørende forsvarlig boligfinansiering.

Banken har 76 (76) % av utlånene til kunder i primærmarkedet Søgne og Songdalen, 16 (16) % til kunder i nabokommuner og 8 (8) % til kunder i øvrige kommuner.

På bedriftsmarkedet så er de største bransjene drift av fast eiendom på 35,8 %, utvikling av byggeprosjekter 22,2 % samt bygg og anlegg på 13,6 %. Utfyllende info finnes i note 4.

Banken har en jevn vekst og har ikke endret kredittrisikoprofil gjennom regnskapsåret. Banken har for

øvrig ikke planer om å endre bankens kredittrisikoprofil. Banken har en historikk med svært lave tap og har en målsetting om å holde tapene under 0,1 % av utlån. Status for bokførte tap i 2016 ble 0,03 % av bankens utlånsportefølje.

Det har i løpet av 2016 vært en nedgang i restanser og mislighold på lån i forhold til året før. Brutto misligholdte lån er nå nede på 0,1 % av brutto utlån. Lån med restanser og mislighold er i hovedsak lån med god sikkerhet og tapsrisikoen vurderes som lav.

Risikobildet vedrørende gruppenedskrivning i vårt område er totalt sett relativt uendret i løpet av året. Modellen banken bruker beregner gruppenedskrivning på bakgrunn av lån med høy risikoklasse, misligholdte lån og parametere ut fra makroforhold og lokale forhold. Gruppenedskrivningen er for 2016 beregnet til 6,1 (6,7) mill. kroner.

Den totale utlånsmassen risikoklassifiseres og rapporteres til styret hvert kvartal. Styret forventer ikke tap av større omfang og tapsavsetningene anses som tilstrekkelige i forhold til utlånsporteføljens sammensetting og risiko.

Bankens beholdning av obligasjoner er plassert i kredittforetak med god rating. Kredittrisikoen for bankens obligasjonsbeholdning anses å være lav.

Bankens samlede kredittrisiko vurderes å være moderat.

Likviditetsrisiko:

Likviditetsrisiko kan defineres som risikoen for at banken ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser og/eller finansiere økninger i eiendelene uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering. Nivået på institusjonens ansvarlige kapital vil være en sentral forutsetning for å kunne tiltrekke seg nødvendig funding til enhver tid.

Banken har utarbeidet likviditetsstrategi med beredskapsplaner. Likviditet og funding er et sentralt område som vies stor oppmerksomhet. Det utarbeides hvert kvartal en intern risikorapport og fundingrapport som behandles i bankens styre. Videre har banken ekstern likviditetsrapportering som LCR (Liquidity Coverage Ratio), LBI (Likviditetsbufferindikator), NSFR (Net Stable Funding Ratio) og ALMM (Additional Liquidity Monitoring Metrics). Disse indikatorene og rapportene benytter tilsynsmyndighetene i sin overvåkning av bankene.

Banken har en god innskuddsdekning på 82,6 (84,8) % av samlede utlån til kunder. Dette medfører imidlertid behov for innlån som finansieres i sertifikat- og obligasjonsmarkedet og i andre kredittinstitusjoner. Ved utgangen av året hadde banken innlån i dette markedet på 832 (600) mill. kroner. For å begrense refinansieringsrisikoen på lånene spres forfallene over en tidshorisont på opp til fem år. Ytterligere informasjon finnes i note 5.

Kontantstrømanalysen viser en økning av likvider på 102 mill. kroner og skyldes primært økning av obligasjonsgjeld. Endringen fremkommer av sum netto likviditetsendring fra virksomheten minus 49,7 mill. kroner, netto likviditetsendring vedr. investeringer på minus 10,4 mill. kroner og netto endringer fra finansiering på 162,1 mill. kroner. Likviditetsbeholdningen som består av kontanter, innestående i Norges Bank og utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner, er ved utgangen av året på 268,5 mill. kroner.

Bankens beregnede likviditetsbuffer i % av bankens forvaltningskapital utgjør ved utgangen av året på 13 (12) %.

På oppgjørskonto i DNB har banken en trekkrettighet på 80 mill. kroner som ikke var benyttet ved utgangen av året. I tillegg har banken mulighet til å overføre klargjort utlånsportefølje til Verd Boligkreditt for å øke bankens likviditet.

Banken handler ikke med derivater utover rentesikring av fastrentelån.

Styret følger nøye med på bankens likviditetssituasjon og anser bankens likviditetsrisiko å være moderat.

Markedsrisiko:

Markedsrisiko kan defineres som risiko for tap i markedsverdier knyttet til porteføljer av finansielle instrumenter som følge av svingninger i aksjekurser, valutakurser, renter og råvarepriser. Markedsrisikoen består således av renterisiko, aksjekursrisiko og valutarisiko.

Banken har utarbeidet en markedsrisikostrategi som fastsetter styringsmål og risikotoleranse for bankens markedsrisiko.

En vesentlig del av bankens renterisiko er knyttet til bankens portefølje av fastrentelån og fastrenteinnskudd.

Banken har ved utgangen av året fastrente lån på 113,7 (113,7) mill. kroner, hvorav det er inngått rentesikring på 74,3 (89) mill. kroner. Bankens fastrentelån har en gjenværende bindingstid på inntil fem år. Fastrenteinnskuddene utgjør 42,6 (39,2) mill. kroner og har en gjenværende bindingstid på inntil tolv måneder.

Renterisikoen på bankens obligasjonsbeholdning er knyttet til gjenværende løpetid og tidspunkt for neste renteendring. Bankens beholdning av obligasjoner har flytende rente noe som medfører lav renterisiko. Obligasjonsbeholdningen er ved utgangen året på 296,6 (293,9) mill. kroner.

Banken har en begrenset beholdning av aksjer og andre rentebærende verdipapirer. Ved årsskiftet utgjorde

beholdningen 53,5 (34,8) mill. kroner. Av dette er 35,7 mill. kroner strategiske eierandeler som er ført som anleggsmidler. Beholdningen bokføres til laveste verdi av kostpris eller virkelig verdi. Bankens aksjekursrisiko vurderes å være lav.

Banken er ikke finansiert i valuta og bankens valutarisiko er dermed kun knyttet til egen valutabeholdning på 1,2 (1,3) mill. kroner. Bankens valutarisiko vurderes å være lav.

Bankens samlede markedsrisiko vurderes å være moderat.

ORGANISASJON OG ARBEIDSMILJØ

Banken har som hovedmål å arbeide for full likestilling mellom kjønnene på alle plan. Det legges særskilt vekt på yrkesmessig likestilling, herunder muligheter for etterutdanning og videre utvikling av ansatte. Banken har ved årsskiftet 14 sertifiserte finansielle rådgivere.

Banken har 29 (29) ansatte som utgjør 27,7 (28) årsverk. Andelen kvinner utgjør 59 %. I bankens generalforsamling utgjør kvinneandelen 50 % og i bankens styre er kvinneandelen 50 %.

Banken gjennomfører årlige medarbeidersamtaler for alle ansatte. Banken har en meget sterk ressurs i engasjerte, dyktige og kundevennlige medarbeidere som gjør en stor innsats. Arbeidsmiljøet i banken betegnes som meget godt.

Samarbeidet mellom bankens ledelse og tillitsvalgte er meget godt. Sykefraværet har totalt vært 4,6 % i løpet av året, hvorav korttidssykefraværet under 16 dager utgjør 2,0 %.

Banken har avtale med NAV Arbeidslivsenter i fylket om et Inkluderende Arbeidsliv. Det har ikke vært rapportert om skader eller ulykker i løpet av året. Banken har pensjonsordning for ansatte i DNB. Ordningen med ytelsesbasert tjenstepensjon er lukket og nyansatte blir tilbudt ordning med innskuddsbasert tjenstepensjon. Banken har en egen senioravtale for alle ansatte over 62 år og er tilknyttet BTH SØR (bedriftshelsetjeneste).

SAMFUNNSANSVAR

Søgne og Greipstad Sparebank sin forretningside er «I over 150 år har vi ment at virkelige verdier handler om mer enn vårt eget overskudd. Som ansvarlig sparebank er vi fortsatt levende opptatte av å gjøre lokalsamfunnet til et enda bedre sted å leve.»

Bankens slagord «Dyrker lokale verdier» bygger opp om denne visjonen.

Søgne og Greipstad Sparebank har i generasjoner spilt en rolle for svært mange mennesker og virksomheter i hjemkommunene Søgne og Songdalen. Banken skal derfor ha et sterkt engasjement i å bidra til en positiv samfunnsutvikling i disse kommunene, med andre ord gjøre

kommunene til et enda bedre sted å leve og virke for innbyggere og virksomheter.

Banken har vært en sentral del av Søgne og Songdalen i over 150 år og har et like langt engasjement for at det skal være godt å bo i bygdene våre. Derfor gis en andel av overskuddet tilbake til samfunnet. Opprettelsen av Lokalbankfondet er bankens måte å synliggjøre og strukturere dette engasjementet på. Bidraget til samfunnsnyttige tiltak skal, sammen med lokal sponsorvirksomhet, styres på en slik måte at det støtter best mulig opp under bankens visjon.

Banken har følgende rapportering av samfunnsansvar i henhold til regnskapslovens § 3-3c:

Menneskerettigheter

Søgne og Greipstad Sparebank er en lokal sparebank og møter lite utfordringer knyttet til menneskerettigheter. Banker har dermed ikke utarbeidet egne retningslinjer og prinsipper knyttet til menneskerettigheter.

Arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold

Banken har etablert retningslinjer om arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold i bankens personalhåndbok og bedriftsoverenskomst. Personalhåndboken inneholder i hovedsak prinsipper og informasjon om bankens arbeidsmiljø, arbeidsreglement, rekruttering, opplæring/personalutvikling, ledelse og samarbeidsformer, lønn og normering, kommunikasjon, likestilling og velferdstiltak. Bankens bedriftsoverenskomst inneholder i hovedsak prinsipper og informasjon om ansattes arbeidstid, kompensasjonsregler, lønn og bonusordninger og retningslinjer for eksamen og lesefri.

Det ytre miljø

Søgne og Greipstad Sparebank er sertifisert som Miljøfyrtårn-bedrift. Bankens forurensing av det ytre miljø vil stort sett være av indirekte karakter blant annet ved kjøp og bruk av reiser, energi, papir og andre forbruks-gjenstander, samt ved oppvarming, kloakk, avfall og avfallshåndtering. Styret anser at dette bidrar til minimal forurensing av det ytre miljø. Banken har heller ingen pålegg fra offentlige myndigheter som ikke er etterkommet.

Bekjempelse av korrupsjon

Banken har etablert etiske retningslinjer for de ansatte og styret er opptatt av at det legges stor vekt på å ha en høy etisk standard internt og i dialogen med kundene. Banken har også egne rutiner for å forebygge og avdekke transaksjoner med tilknytning til utbytte av straffbare handlinger eller med tilknytning til terrorhandlinger. Alle ansatte gjennomfører årlig hvitvaskingskurs fra Spama.

UTSIKTENE FREMMER

Det må presiseres at det normalt er stor usikkerhet knyttet til vurderinger av fremtidige forhold. Vi har imidlertid vurdert framtidsutsiktene etter beste evne og legger til grunn at året 2017 vil bli et jevnt godt år for Søgne og Greipstad Sparebank.

Internasjonalt ser det ut til at farten er god i den amerikanske økonomien, mens euroområdet henger etter. Arbeidsledigheten er fortsatt meget høy i mange land og forventes også å være høy fremover, med tilhørende lav lønnsvekst. Lav lønnsvekst vil kunne medføre at mange land må holde en svært lav rente, noe som vil gjøre det vanskelig for Norges Bank å øke renten uten at det påvirker valutakursen. Vi tror dermed at den lave renten i Norge vil vedvare en god stund.

Konkurransesituasjonen i bankens markedsområde forventes å være sterk og bankens marginer vil være under press. Fokus på prising av risiko innen kredittområdet er et av virkemidlene for å kunne opprettholde en tilfredsstillende rentenetto. Styret forventer for 2017 at banken oppnår en rentenetto på nivå med oppnådd rentenetto for 2016.

Samlet sett har styret for 2017 budsjettet med 4 % vekst på utlån. Styret har budsjettet med en moderat økning av innskudd i 2017.

Bankene har fått økte rapporteringskrav knyttet til CRD IV (Capital Requirements Directive IV). De nye kapital- og likviditetsstandardene for banknæringen medfører økte krav til ansvarlig kapital, kapitalbuffer og likviditet.

Finansnæringen opplever for tiden betydelig fokus på digitalisering. Banken søker å møte disse utfordringene gjennom samarbeidet i DSS-regi og samarbeidet med eierbankene i Frende forsikring.

Styret legger stor vekt på at banken skal ha en jevn vekst og en forsvarlig inntjening, samtidig som den skal være konkurransedyktig i sitt marked.

Søgne og Greipstad Sparebank har som selvstendig bank lagt vekt på å fylle sin oppgave som lokalbank i nærmiljøet. I 2017 vil det fortsatt bli lagt stor vekt på å synliggjøre Sparebankens samfunnsansvar og dens engasjement for det frivillige arbeidet.

Det har ikke inntruffet forhold etter utløpet av regnskapsåret som er av vesentlig betydning for banken ut over det som framgår av årsoppgjøret.

TAKK

Styret vil takke samtlige ansatte for godt samarbeid i året som er gått. Vi vil også takke våre enestående kunder og andre samarbeidspartnere for deres oppslutning om banken i 2016.

Søgne, 15. februar 2017
Søgne og Greipstad Sparebank

Jan Ivar Haugland
Styrets leder

Per Sigurd Sørensen
Styrets nestleder

Lene Apland

Ellen Katrine Nyhus

Edvard Repstad

Anne H. Nepstad

Vidar Skaaland
Adm. banksjef

RESULTATREGNSKAP 2016

(beløp i kroner)

	Noter	2016	2015
Renteinntekter og lignende inntekter			
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		1.456.329	3.116.752
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder	2	98.132.786	109.572.940
Renter og lignende inntekter av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer ..	6,7	5.358.542	5.907.369
Sum renteinntekter og lignende inntekter		104.947.657	118.597.061
Rentekostnader og lignende kostnader			
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	5	3.056.168	3.948.401
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	5	28.735.735	43.321.523
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	5	8.910.494	11.353.932
Andre rentekostnader og lignende kostnader		3.277.743	2.942.630
Sum rentekostnader og lignende kostnader		43.980.141	61.566.486
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	3	60.967.516	57.030.575
Utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning			
Inntekter av aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning	8	4.960.454	1.765.942
Sum utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning		4.960.454	1.765.942
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester			
Garantiprovisjon	2	1.394.374	1.440.316
Andre gebyrer og provisjonsinntekter	10	11.182.367	11.225.340
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	9	12.576.741	12.665.656
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester			
Andre gebyrer og provisjonskostnader		2.644.753	2.964.431
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		2.644.753	2.964.431
Netto verdiendring og gevinst/tap på verdipapir som er omløpsmidler			
Netto verdiendr. og gevinst/tap på sertifikat,obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer ..		3.890.600	-4.144.160
Netto verdiendr. gevinst/tap på aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning		1.007.185	3.208.404
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta	3,9	569.198	787.894
Sum netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler...		5.466.982	-147.862
Andre driftsinntekter			
Driftsinntekter faste eiendommer	18	265.513	257.835
Andre driftsinntekter	18	220.327	161.425
Sum andre driftsinntekter		485.840	419.259

RESULTATREGNSKAP forts.

	Noter	2016	2015
Lønn og generelle administrasjonskostnader			
Lønn mv.			
Lønn		17.766.105	17.110.840
Pensjoner		1.100.089	1.555.027
Sosiale kostnader		4.176.072	4.203.906
Administrasjonskostnader		13.401.807	14.220.619
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader	13,14,15,16	36.444.073	37.090.391
Avskrivninger mv. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler			
Ordinære avskrivninger		1.417.109	1.899.490
Sum avskrivninger mv. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	18	1.417.109	1.899.490
Andre driftskostnader			
Driftskostnader faste eiendommer		1.234.588	1.147.945
Andre driftskostnader	19	5.569.383	5.152.663
Sum andre driftskostnader		6.803.970	6.300.609
Tap på utlån, garantier mv.			
Tap på utlån		1.044.687	1.064.668
Sum tap på utlån, garantier mv.	4	1.044.687	1.064.668
Nedskr/reversering av nedskr og gevinst/tap på verdipapirer som er anleggsmidler			
Nedskrivning/reversert nedskrivning anleggsaksjer		0	0
Gevinst/tap anleggsaksjer		882.905	-5.696
Sum gevinst/tap/nedskrivning/reversert nedskrivning anleggsaksjer	8	882.905	-5.696
Resultat av ordinær drift før skatt	23	36.985.846	22.408.285
Skatt på ordinært resultat	20	7.298.493	5.949.593
Resultat av ordinær drift etter skatt		29.687.353	16.458.692
Resultat for regnskapsåret		29.687.353	16.458.692
Overføringer og disponeringer			
Disponeringer			
Overført til sparebankens fond	21	26.687.353	14.858.692
Overført til gavefond og/eller gaver.....		3.000.000	1.600.000
Sum disponeringer		29.687.353	16.458.692

BALANSE 31.12.2016

(beløp i kroner)

EIENDELER	Noter	2016	2015
Kontanter og fordringer på sentralbanker		90.196.613	67.096.442
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner			
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		30.467.639	31.118.363
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		147.810.662	68.294.496
Sum netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner		178.278.301	99.412.859
Utlån og fordringer på kunder			
Kasse-/drifts- og brukskreditter		383.857.063	456.823.962
Byggelån		25.839.972	2.549.332
Nedbetalingslån		2.903.087.531	2.618.083.110
Sum utlån før nedskrivninger		3.312.784.566	3.077.456.404
- Nedskrivninger på individuelle utlån		3.011.944	1.955.464
- Nedskrivninger på grupper av utlån		6.100.000	6.760.000
Sum netto utlån og fordringer på kunder	4,7,17	3.303.672.623	3.068.740.940
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer med fast avkastning			
Utstedt av det offentlige			
Sertifikater og obligasjoner		0	0
Utstedt av andre			
Sertifikater og obligasjoner		296.571.090	293.857.190
Sum sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer med fast avkastning	6,7	296.571.090	293.857.190
Aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning			
Aksjer, andeler og egenkapitalbevis		51.752.125	33.127.674
Andeler i ansvarlige selskaper, kommandittselskaper m.v.		1.767.801	1.716.851
Sum aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning	8	53.519.926	34.844.524
Immaterielle eiendeler			
Utsatt skattefordel		0	740.732
Sum immaterielle eiendeler	18	0	740.732
Varige driftsmidler			
Maskiner, inventar og transportmidler		4.576.000	4.541.000
Bygninger og andre faste eiendommer		17.288.754	17.665.754
Sum varige driftsmidler	18	21.864.754	22.206.754
Andre eiendeler		5.378.115	7.212.929
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter			
Opptjente ikke mottatte inntekter		5.875.082	7.153.361
Overfinansiering av pensjonsforpliktelser	16	3.085.314	1.480.730
Andre forskuddsbetalte, ikke påløpne kostnader		2.737.000	3.880.000
Sum forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		11.697.396	12.514.091
SUM EIENDELER	1,3	3.961.178.817	3.606.626.462

GJELD OG EGENKAPITAL

	Noter	2016	2015
Gjeld til kredittinstitusjoner			
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		493.618	245.918
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		264.994.641	194.616.425
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	5	265.488.259	194.862.343
Innskudd fra og gjeld til kunder			
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid		1.456.935.195	1.310.398.213
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid		1.247.775.950	1.298.287.024
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	5	2.704.711.145	2.608.685.236
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak		0	0
Obligasjonsgjeld		567.310.387	405.253.900
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	5	567.310.387	405.253.900
Annen gjeld			
Annen gjeld	5,20	14.857.854	17.222.559
Sum annen gjeld		14.857.854	17.222.559
Påløpte kostnader og mottatt ikke opptjente inntekter		7.334.790	6.084.298
Avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	16	2.219.604	2.893.311
Utsatt skatt	20	718.040	0
Sum avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser		2.937.644	2.893.311
SUM GJELD		3.562.640.079	3.235.001.647
EGENKAPITAL:			
Opptjent egenkapital			
Sparebankens fond		398.538.738	371.624.815
Sum opptjent egenkapital		398.538.738	371.624.815
SUM EGENKAPITAL	21,22	398.538.738	371.624.815
SUM GJELD OG EGENKAPITAL	1,3	3.961.178.817	3.606.626.462
POSTER UTENOM BALANSEN			
Betingede forpliktelser	3,12	92.835.948	109.173.816
Forpliktelser	12	312.173.221	284.152.090

Søgne, den 31. desember 2016

15. februar 2017

Jan Ivar Haugland
Jan Ivar Haugland
Styrets leder
Anne H. Nepstad
Anne H. Nepstad

Per Sigurd Sørensen
Per Sigurd Sørensen
Ellen K. Nyhus
Ellen K. Nyhus

Edvard Repstad
Edvard Repstad
Vidar Skaaland
Vidar Skaaland
Banksjef

Lene Aplan
Lene Aplan
Jan T. Thomassen
Jan T. Thomassen
Kontorsjef

Noter

Tilleggsopplysninger gitt som noter i regnskapet for 2016

Regnskapsprinsipper

Note 1 - Regnskapsprinsipper

Generelle prinsipper

Alle tall er oppgitt i 1.000 kr så sant det spesifikt ikke er angitt noe annet.

Virkelig verdi.

Når regnskapsposter vurderes til virkelig verdi, i motsetning til anskaffelseskost, benyttes observerte markedsverdier

Sikringsvurdering

Banken har kun foretatt en sikringsforretning. Det gjelder rentesikring av deler av fastrente lån. Når slike forretninger inngås, vurderes forretningen i sammenheng med det underliggende objekt.

Finansielle instrumenter – klassifisering

Bankens beholdning av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer med fast avkastning, samt aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning inndeles i omløpsmidler og anleggsmidler.

Finansielle omløpsmidler – handelsportefølje

Banken har ikke markedsbasert finansielle omløpsmidler/handelsportefølje.

Finansielle derivater

Banken handler ikke med derivater utover rentesikring av egne porteføljer.

Verdsettelse av engasjementer m.v.

Lån er verdsatt til pålydende når renter og avdrag betjenes etter avtalen og det ellers ikke er forhold som tilsier at engasjementet bør nedskrives.

Et utlån eller gruppe av utlån har verdifall dersom det foreligger objektive bevis på at en tapshendelse har inntruffet etter første gangs balanseføring av et utlån, og at tapshendelsen reduserer utlånets estimerte fremtidige kontantstrøm. Som objektive bevis på verdifall regnes vesentlige finansielle problemer hos debitor, betalingsmislighold eller andre vesentlige kontraktsbrudd, innvilget betalingsutsettelse eller endring i andre avtalevilkår som følge av betalingsproblemer hos debitor, eller at det anses som sannsynlig at debitor vil inngå gjeldsforhandlinger, annen finansiell restrukturering eller konkurs.

Dersom det finnes objektive bevis på verdifall, beregnes tap på utlån som forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer neddiskontert med effektiv rente. Vurderingen av om det finnes objektive bevis for verdifall gjøres enkeltvis for alle utlån som anses som vesentlige, og det kan også gjøres for utlån som ikke anses som vesentlige.

De største næringsengasjementene og tapsutsatte engasjementer både på næringskunder og personkunder, vurderes kvartalsvis i tillegg til den løpende vurdering som foretas av slike engasjementer. Alle større engasjementer rapporteres i den forbindelse til styret.

Banken har klassifisert alle næringslivsengasjement i 11 forskjellige risikoklasser. Resultatgrad og egenkapital i henhold til innhentede opplysninger er de viktigste kriterier ved vurderingen. Adferdsscore er et viktig element i klassifiseringen.

Et engasjement anses som misligholdt når kunden ikke har betalt forfalt termin på utlån innen 90 dager etter forfall eller når overtrekk på rammekreditt ikke er inndekket som avtalt innen 90 dager etter at rammekreditten ble overtrukket. Alle lån som er misligholdt, uansett størrelse, blir vurdert.

Objektive bevis for at en gruppe av utlån har verdifall omfatter observerbare data som fører til en målbar nedgang i estimerte fremtidige kontantstrømmer fra utlånsgruppen, herunder negative endringer i betalingsstatus til debitorer i utlånsgruppen eller nasjonale eller lokale økonomiske forhold som samsvarer med mislighold i utlånsgruppen. Ved vurdering av nedskrivning på grupper, er bankens utlån delt inn i personkundemarked og bedriftsmarked med lav, middels og høy risiko. Dersom banken får lån der renten reduseres som følge av betalingsvansker, vil det bli foretatt en neddiskontering av endringen til nåverdi.

Som konstaterte tap regnes tap på et engasjement som er konstatert ved konkurs, stadfestet akkord, ved utleggsforretning som ikke har ført frem, ved rettskraftig dom eller ved frivillig gjeldsordningsavtale.

Banken benytter sikkerheter for å redusere risiko avhengig av marked og lånetype. Sikkerheter kan være i form av fysisk sikkerhet, garantier, kontantdepot eller avtale om motregning osv. Fysisk sikkerhet skal som hovedregel være forsikret, eksempelvis bygninger, boliger eller varelager. Ved vurdering av sikkerhetens verdi legges til grunn en forutsetning om fortsatt drift. Unntak fra dette gjelder i situasjoner hvor det er foretatt nedskrivning. Det tas videre hensyn til forhold som kan påvirke sikkerhetens verdi, for eksempel konsesjonsbetingelser eller servitutter.

Markedspriser benyttes ved prising av utlån til kredittinstitusjoner og kunder. Banken har et ubetydelig utlånsbeløp med fast rente i sin portefølje. Virkelig verdi av utlån tilsvarer derfor porteføljens bokførte verdi. Verdien av nedskrevne engasjementer fastsettes ved neddiskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer.

Pensjoner

Banken har pensjonsordninger for sine ansatte. I 2008 ble den ytelsesbaserte ordningen lukket og ansatte fikk velge mellom å fortsette i gammel ordning eller gå over til innskuddsbasert ordning. Gammel ordning ble lukket og nyansatte tilbys innskuddsbasert ordning.

Endring i årsoppgjørskriften stiller krav om at pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser fra 1. januar 2015 innregnes i samsvar med IAS 19. «Korridormetoden» er ikke lenger tillatt benyttet for regnskapsføring av aktuarberegnete gevinster og tap. Disse skal nå føres direkte mot egenkapitalen i den perioden de oppstår.

Forventet avkastning på pensjonsmidlene skal beregnes ved bruk av diskonteringsrenten som benyttes for brutto pensjonsforpliktelser. Periodens opptjente pensjonsrettigheter og netto rentekostnad inngår i det ordinære resultatet, mens estimatavvik føres direkte mot egenkapitalen.

Den enkelte pensjonsordning vurderes for seg, og ved overfinansiert ordning balanseføres denne som langsiktig fordring så fremt det vurderes som sannsynlig at overfinansieringen kan anvendes. Usikret pensjonsforpliktelse vises som langsiktig gjeld.

Videre har banken usikrede pensjonsforpliktelser i form av medlemskap i AFP ordning.

Periodisering av renter, provisjoner og gebyrer

Renter, gebyrer og provisjoner tas inn i resultatregnskapet etter hvert som disse opptjenes som inntekt eller påløper som kostnad. Etableringsgebyr er av en slik størrelse at de ikke overstiger kostnaden forbundet med etablering av lån/kreditt.

Regnskapsmessig behandling obligasjoner og sertifikater

Bankens beholdning i obligasjoner og sertifikater mv er som tidligere år vurdert til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi/markedsverdi.

Regnskapsmessig behandling av aksjer og andeler

Bankens beholdning av aksjer, andeler som er omløpsmidler samt børsnoterte anleggsmidler bokføres til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi i tråd med god regnskapsskikk. Strategiske plasseringer klassifiseres som anleggsmidler og er i regnskapet vurdert til anskaffelseskost og vurderes ikke for fortløpende kursendringer. I den grad verdifall ikke forventes å være forbigående vil disse verdipapirene likevel bli nedskrevet til virkelig verdi. Reversering av nedskrivninger skjer kun når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

Regnskapsmessig behandling av varige driftsmidler

Driftsmidler balanseføres og avskrives lineært til restverdi over driftsmidlenes forventede utnyttbare levetid. Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende som driftskostnader. Påkostninger og forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Skillet mellom vedlikehold og påkostning/forbedring regnes i forhold til driftsmidlets stand på anskaffelsestidspunktet

Regnskapsmessig behandling av gjeld

Påløpne kostnader periodiseres i tråd med sammenstillingsprinsippet. For å fastsette pensjonsforpliktelser benyttes aktuar til beregningen.

Omregning av utenlandsk valuta

Banken har kun kontantbeholdning i utenlandsk valuta. Valutabeholdningen vurderes etter kurs ved regnskapsårets slutt.

Skatt

Skattekostnad i regnskapet består av både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt/utsatt skattefordel. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet med 25 % av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reverseres i samme periode er utlignet og nettoført i balansen.

Note 2 - Fordeling av inntektene på geografisk område

Banken har ingen markeder som geografisk skiller seg betydelig fra hverandre.

Utlånene er fordelt med 76 % i Søgne og Songdalen og resten i de nærliggende geografiske områdene mot 76 % forrige år.

Garantier er fordelt med 95 % i Søgne og Songdalen og resten i de nærliggende geografiske områdene mot 96 % forrige år.

Risikoen anses tilnærmet lik i de ulike geografiske områder.

Note 3 - Finansiell risiko

Likviditetsrisiko - restløpetid for hovedpostene i balansen.

	inntil 1 mnd.	1- 3 mnd.	3.mnd.- 1 år	1-5 år	over 5 år	uten rest- løpetid	sum
Kontanter og fordringer på sentralbanker samt gjeldsbrev som kan refinansieres i sentralbanker	90.197	0	0	0	0	0	90.197
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	118.967	0	59.311	0	0	0	178.278
Utlån til og fordringer på kunder	36.967	17.306	83.318	814.206	2.360.988	0	3.312.785
Tapsnedskrivning.....	0	0	0	(9.112)		0	(9.112)
Obligasjoner og sertifikater og andre rentebærende verdipapirer	0	0	19.756	276.815	0	0	296.571
Øvrige eiendeler med restløpetid	5.875	0	0	65.184	19.057	0	90.116
Eiendeler uten restløpetid	0	0	0	0	0	3.085	3.085
Sum eiendeler	252.006	17.306	162.385	1.147.093	2.380.045	3.085	3.961.920
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	60.000	25.000	180.488	0	0	265.488
Innskudd fra og gjeld til kunder	31.777	251.803	31.750	76.089	2.663	2.310.629	2.704.711
Sertifikater	0	0	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld	68.011	0	0	499.299	0	0	567.310
Øvrig gjeld med restløpetid	3.303	11.829	5.662	0	0	0	20.794
Gjeld uten løpetid	0	0	0	0	0	2.220	2.220
Egenkapital	0	0	0	0	0	401.397	401.397
Sum gjeld og egenkapital	103.091	323.632	62.412	755.876	2.663	2.714.246	3.961.920
Netto sum alle poster	148.915	(306.326)	99.973	391.217	2.377.382	(2.711.161)	0
Poster utenom balansen.....	2.648	9.550	48.858	7.425	24.355	0	92.836

Restløpetiden for fleksilån og kassekreditt er klassifisert under utlån til og fordringer på kunder fra 1 - 5 år.

Renterisiko - Avtalt/sannsynlig tidspunkt for endring av rentebetingelser på hovedpostene i balansen.

Post i balansen	inntil 1 mnd.	1- 3 mnd.	3.mnd.- 1 år	1-5 år	over 5 år	uten rente eksponering	sum
Kontanter og fordringer på sentralbanker samt gjeldsbrev som kan refinansieres i sentralbanker	79.816	0	0	0	0	10.381	90.197
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	178.278	0	0	0	0		178.278
Utlån til og fordringer på kunder	36.967	3.149.241	12.654	95.364	9.447	0	3.303.673
Obligasjoner og sertifikater og andre rentebærende verdipapirer	60.000	236.571	0	0	0	0	296.571
Øvrige eiendeler	0	0	0	0	0	93.201	93.201
Sum eiendeler	355.061	3.385.812	12.654	95.364	9.447	103.582	3.961.920
Gjeld til kredittinstitusjoner	75.000	190.488	0	0	0	0	265.488
Innskudd fra og gjeld til kunder	2.666.753	6.208	31.750	0	0	0	2.704.711
Sertifikater	0	0	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld	167.310	400.000	0	0	0	0	567.310
Øvrig gjeld	0	0	0	0	0	23.014	23.014
Egenkapital	0	0	0	0	0	401.397	401.397
Sum gjeld og egenkapital	2.909.063	596.696	31.750	0	0	424.411	3.961.920
Nettosum alle poster	(2.554.002)	2.789.116	(19.096)	95.364	9.447	(320.829)	0
Poster utenom balansen.....	0	0	0	0	0	92.836	92.836

Kassekreditt er medtatt under intervall 1-3 mnd.

Bankens balanseposter er nærmest uten renteeksponering (normal varslingstid) med unntak av beholdningen av obligasjoner og sertifikater, samt fastrenteinnskudd fra kunder på gjeldssiden med 42,6 mill. kroner.

Beholdningen av obligasjoner og sertifikater har en gjennomsnittlig durasjon på 0,15 år. Dette gir en rentefølsomhet ved 1 % renteendring på 0,4 mill. kroner ved årets slutt, som i liten grad avviker fra hva den har utgjort gjennom året.

Fastrenteinnskudd fra kunder har en restløpetid på 6 måneder.

Fastrente lån på 114,0 mill. kroner har en gjenstående løpetid på 3,0 år. Herav er 74,3 mill. sikret med rentebytteavtale til flytende rente inngått med DNB Markets.

Sertifikat- og obligasjonsgjeld har i hovedsak en rentebindingstid på 1-3 mnd.

Valutarisiko

Banken har ingen balanseposter i utenlandsk valuta, bortsett fra en kontantbeholdning på 1,2 mill. kroner. Valutarisikoen ved denne beholdning anses ubetydelig. Banken har noen lånegarantier relatert til utenlandsk valuta. Det er ved vurdering av sikkerhet, tatt høyde for valutasvingninger.

Note 4 Utlån, garantier og tap på utlån

Utlån og garantier etter geografisk fordeling:

	Utlån		Garantier	
	2016	2015	2016	2015
Søgne og Songdalen	2.503.872	2.239.321	87.820	104.480
Nabokommuner	551.283	508.596	4.412	4.146
Øvrige	257.630	239.540	604	548
Sum	3.312.785	3.077.456	92.836	109.174

Spesifikasjon på viktige næringer og personkundemarkedet:

	Utlån		Garantier		Eksponering	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
<i>Viktige næringer:</i>						
Primærnæringer	46.858	43.546	3.423	3.603	10.738	8.037
Industri og bergverk	12.814	14.456	0	0	1.889	1.814
Utvikling av byggeprosjekter	173.672	134.724	24.443	18.872	4.924	1.150
Bygg og anleggsvirksomhet	106.372	137.361	5.731	8.467	56.303	24.728
Handel, transport, overnatting	44.128	48.966	5.715	5.458	23.048	15.425
Eiendomsdrift	279.582	255.462	12.396	24.520	3.533	3.711
Tjenesteytende virksomhet	117.247	89.865	674	750	6.440	5.401
Sum næring	780.673	724.381	52.382	61.670	106.875	60.265
Personkunder.....	2.532.112	2.353.075	40.454	47.504	205.298	223.887
Bankenes Sikringsfond			0	0		
Totalt	3.312.785	3.077.456	92.836	109.174	312.173	284.152
Verd Boligkreditt AS	582.401	400.235	0	0	27.885	1.127
Totalt inkludert Verd Boligkreditt AS...	3.895.186	3.477.691	92.836	109.174	340.058	285.279

	Mislighold		Tapsutsatt		Spesifis.nedskr		Gruppenedskr	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
<i>Viktige næringer:</i>								
Primærnæringer	0	0	0	0	0	0		
Industri og bergverk	0	0	0	0	0	0		
Utvikling av byggeprosjekter	0	0	0	0	0	0		
Bygg og anlegg	1	1	0	0	0	0		
Handel, transport, overnatting	0	350	0	0	0	100		
Eiendomsdrift	0	0	10.510	9.540	2.183	1.000		
Tjenesteytende virksomhet	12	2	0	0	0	0		
Personkunder.....	3.355	5.648	59	37	829	856		
Gruppenedskrivning ikke fordelt							6.100	6.760
Totalt	3.368	6.001	10.569	9.577	3.012	1.956	6.100	6.760

Misligholdte utlån:

	2016	2015	2014	2013	2012
Totalt misligholdte lån (jfr note 1).....	3.368	6.001	10.618	20.431	30.881
- Spesifisert nedskrivning	720	888	1.059	3.345	3.708
Netto misligholdte utlån	2.648	5.113	9.559	17.086	27.173

Øvrige tapsutsatte utlån:

	2016	2015	2014	2013	2012
Totalt øvrige tapsutsatte lån.....	10.569	9.577	9.592	850	220
- Spesifisert nedskrivning	2.292	1.068	833	294	190
Netto øvrig tapsutsatte utlån	8.277	8.509	8.759	556	30

Endring i spesifisert nedskrivning

	Utlån til og fordring på kunder		Utlån til og fordring på kredittinstit		Garanti ansvar	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Individuelle nedskrivninger 1.1.	1.956	1.892	0	0	0	0
- Periodens konstaterte tap, hvor tidligere foretatt individuell nedskr	250	769	0	0	0	0
+ Økte individuelle nedskrivninger i perioden.....	1.000	220	0	0	0	0
+ Nye individuelle nedskrivninger i perioden.....	144	654	0	0	0	0
+ Økt amortiserte renter	183	11	0	0	0	0
- Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden.....	21	52	0	0	0	0
= Individuelle nedskrivninger 31.12	3.012	1.956	0	0	0	0
I % av samlede utlån.....	0,09 %	0,06 %	0	0	0	0

Endring i gruppenedskrivning

	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Gruppenedskrivning 1.1.....	6.760	6.600	0	0	0	0
+/- Periodens gruppenedskrivning	660	160	0	0	0	0
= Gruppenedskrivning 31.12.	6.100	6.760	0	0	0	0
I % av samlede utlån.....	0,18%	0,22%	0	0	0	0

Årets tapskostnader

	Tap på utlån		Tap på garantier		Tap på verdipapirer	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Periodens endring i individuelle nedskrivninger.....	1.056	64	0	0	0	0
+ Periodens endring i gruppenedskrivninger	(660)	160	0	0	0	0
+ Periodens konstaterte tap som det tidligere år er gjort.....						
individuelle nedskrivninger for.....	250	769	0	0	0	0
+ Periodens konstaterte tap som det tidligere år ikke er gjort.....						
individuelle nedskrivninger for.....	137	113	0	0	0	0
- Endring amortisering m.v.	(289)	(156)	0	0	0	0
- Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	27	197	0	0	0	0
= Periodens tapskostnad	1.045	1.065	0	0	0	0

Utlån og garantier fordelt etter risikoklasser

Banken har risikoklassifisering av alle engasjement. Risikoklassifiseringen er en integrert del av kredittvurderingsprosessen. Systemet muliggjør en god overvåking av risikoutviklingen i bankens utlånsportefølje. Utlånsvolumet er delt i 11 risikogrupper hvor gruppe A representerer liten risiko og hvor K er lån med mislighold. Risikoklassifiseringen på næringsengasjement bygger på innhentede opplysninger fra ratingselskap og registrering av regnskap, samt andre forhold med betydning for risiko ved engasjementet. Adferdsscore er også et element i vurderingen. Alle større engasjement gjennomgås minst en gang pr. år. Når det gjelder personkunder er disse risikoklassifisert via kredittvurderingsprosessen og adferdsscore.

Resultatførte renter på utlån hvor det er foretatt nedskrivning for tap

	2016	2015
Netto inntektsførte renter på utlån hvor det er foretatt nedskrivning for tap	36	76

Risikoklasser

	Utlån		Garantier		Potensiell eksponering		Indiv.taps- nedskrivn	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Lav risiko.....	2.404.663	2.203.787	53.437	76.637	248.843	255.600	0	0
Middels risiko....	731.017	635.427	26.270	18.511	61.449	24.756	0	0
Høy risiko	177.105	238.242	13.129	14.026	1.881	3.796	3.012	1.956
Sum	3.312.785	3.077.456	92.836	109.174	312.173	284.152	3.012	1.956

Endring i risikoprofilen gjennom året er liten.

Banken vektlegger risiko ved prising av sine engasjementer. For næringslivsengasjementene er prisene direkte knyttet til den klassifisering som foretas. Prisingen for personkunder er i hovedsak knyttet til den sikkerhet som tilbys, og som er lagt til grunn i klassifiseringsmatrisen som er vist ovenfor.

Med den risikoprofil banken har i dag, forventes fremtidige tap ikke å overstige 0,1 % pr år, sett over en 3-års periode. Til grunn for denne vurdering ligger erfaringer fra tidligere års konstaterte tap, samt den risikoklassifisering som er vist ovenfor.

Forventet tap kan i stor utstrekning relateres til de engasjementer som er klassifisert i gruppen "høy risiko". Dette er også de lån som gjennom bankens prissystem skal gi de høyeste renteinntektene.

Verd Boligkreditt AS

Banken har i 2016 overført lån og kreditter til Verd Boligkreditt AS. Samlet overført portefølje er pr 31.12.2016 582 mill. kroner mot 400 mill. kroner forrige år. Det er ikke stilt garantier overfor Verd Boligkreditt AS.

Rentekostnader og innskudd

Note 5 - Gjeld

Gjeld til kredittinstitusjoner

Gjeld til kredittinstitusjoner består av 175 mill i innlån fra Kfs med opprinnelig løpetid fra 3 til 5 år. Renten er 3 mnd nibor pluss margin. Gjennomsnittlig vektet rente har vært 1,54 %. Medlemsinnskudd på 5,3 mill. kroner vedrørende låneopptak er tatt med under andre eiendeler i balansen. I tillegg er det 90 mill. i innlån fra kredittinstitusjoner som i hovedsak fornyes hver 3 mnd. Gjennomsnittlig vektet rente har vært 1,30 %. Det er ikke stilt sikkerhet for gjelden.

Innskudd fra og gjeld til kunder

Det er ingen innskudd fra og gjeld til kunder på særlige vilkår utover fastrenteinnskudd på 42,6 mill. kroner. Renten har gjennom året vært 1,06 % basert på et vektet gjennomsnitt. For desember var tilsvarende rente 1,00 %. Det er ikke stilt sikkerhet for gjelden

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

Banken har ikke hatt sertifikatlån i 2016.

Det er lagt ut fem obligasjonslån med en samlet gjeld på 568 mill. kroner. Lånene forfaller med 68 mill. i 2017, 100 mill. i 2018, 250 mill. i 2019 og 150 mill. kroner i 2020. Gjelden har i gjennomsnitt vært 446 mill. kroner og rente utgjør 2,00 % på vektet gjennomsnitt. Pr 31.12 er gjennomsnittlig rente 1,79 %. Renten er basert på 3. mnd nibor pluss margin. Periodisert underkurs er 0,7 mill. kroner.

Det er ikke stillet sikkerhet for noe av verdipapirisert gjeld. Banken har ingen egne obligasjoner.

<i>Annen gjeld.</i>	2016	2015
Bankremisser	636	518
Advisert bankgiro	65	55
Påregnet skatt siste år	6.900	6.650
Skattetrekk	1.033	963
Leverandører.....	893	919
Gaver	4.300	3.000
Diverse	1.031	5.118
Sum annen gjeld	14.858	17.223

Verdipapirer

Note 6 - Obligasjoner, sertifikater og andre rentebærende verdipapir.

Spesifikasjon etter grupper:	Pålydende verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi (1)	Anskaff kost
Omløpsmidler.....(1)	295.000	292.551	294.701	293.160
Beholdning etter debitorkategori:				
Stats- og statsgaranterte risikovekt 0	0	0	0	0
Off sektor utenom stat risikovekt 10.....	0	0	0	0
Kommuner og finansforetak risikovekt 20.....	115.000	114.621	114.842	114.952
Obligasjoner med fortrinnsrett risikovekt 10	180.000	177.930	179.859	178.208
Øvrige risikovekt 100	0	0	0	0
Sum	295.000	292.551	294.701	293.160

Ingen av verdipapirene er i utenlands valuta. Ingen av verdipapirene er pantsatt.

(1)Gjennomsnittlig effektiv rente for desember utgjør 1,84 %, og er beregnet ut fra et vektet gjennomsnitt. Gjennomsnittlig avkastning for 2016 er 1,90 %.

Alle verdipapirene er notert på Oslo Børs eller ABM.

Note 7 - Ansvarlig lånekapital i andre foretak.

Ansvarlig lånekapital risikovekt 100.....	4.100	4.020	4.020	4.100
--	--------------	--------------	--------------	--------------

Effektiv rente for desember er 3,79 %, mens gjennomsnittlig avkastning for 2016 er 3,73 %.

Note 8 - Aksjer andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning.

Spesifikasjon etter grupper:		Balanseført verdi	Virkelig verdi	Andel børsnotert	Anskaff kost
Omløpsmidler		16.034	20.718	100 %	16.557
Anleggsmidler		35.718	44.413	0	36.961
Sum omløpsmidler og anleggsmidler		51.752	65.131		52.275
Anleggsmidler:		Balanseført 01.01	Tilgang	Salg	Balanseført 31.12
Anleggsmidler		26.475	9.243	0	35.718
Spesifikasjon etter selskap:	Foretaksnr	Balanseført verdi	Virkelig verdi	% eierandel	Antall aksjer
<i>Aksjer</i>					
Eiendomskreditt AS	979391285	6.218	8.401	1,95 %	60.000
Frende Holding AS	991410325	6.749	12.205	0,90 %	54.173
Norne Eierselskap AS	992881461	900	742	1,50 %	2.748.915
Sparebankmaterieil	007550614	10	104		100
Verd Boligkreditt AS	994322427	20.458	21.313	6,20 %	20.164
DnB Bank ASA	984851006	6.166	9.593		75.000
BankAxept	883982282	55	55		110
BankID Norge AS	913851080	79	79		50
DSS AS	917153949	5	5	0,11 %	1
Sum aksjer		40.640	52.498		
<i>Egenkapitalbevis</i>					
Kredittforeningen for SPB	986918930	1.245	1.508	0,24 %	1.200
Helgeland Sparebank	937904029	787	1.000		12.506
Sandnes Sparebank	915691161	1.142	1.142		28.478
Spareb Nord Norge	952706365	3.476	4.201		79.648
Sparebank 1 Midt Norge	937901003	1.480	1.488		25.000
Sparebanken Sør	937894538	1.701	1.713		18.083
Sparebanken Vest	832554332	1.281	1.580		32.587
Sum egenkapitalbevis		11.112	12.633		
Sum aksjer og egenkapitalbevis		51.752	65.131		

For ikke børsnoterte aksjer, er det ved verdifastsettelsen benyttet 100 % av ligningsverdi, bokført verdi eller tilbudt pris ved eventuelt salg. Virkelig verdi er 7,5 mill. kroner høyere enn anskaffelseskost og 8,7 mill. høyere enn bokført verdi. Beholdning av omløpsaksjer er bokført til det laveste av kostpris og virkelig verdi, mens markedsverdien er 4,7 mill. kroner høyere.

Andel i andre selskaper innarbeidet etter EK metoden

Nodeland Senter ANS (50% andel)	Totalt	Bankens Andel
Eiendeler	10.417	5.209
Gjeld	6.881	3.441
Egenkapital	3.536	1.768

Egenkapitalen er tatt med under aksjer og andeler i balansen med kr 1.767.801,-.

Bankens andel av overskudd i selskapet kr 125.950,- er ført under andre driftsinntekter.

Banken betalte kr 516.996,- i årlig leie til selskapet. Leien gjelder bankens filial i Songdalen. Nodeland Senter ANS har en gjeld til banken på kr 6.832.139,- og det er betalt renter med kr 281.303,-. Bankinnskudd er kr 140.096,- som er godskrevet renter med kr 723,-. Samtlige transaksjoner med nærstående parter er gjennomført til markedsmessige vilkår.

Provisjoner og poster utenom balansen

Note 9 - Provisjoner og gebyrer

	2016	2015
Garantiprovisjoner	1.394	1.440
Verdipapiromsetning/forvaltning	401	291
Betalingsformidling	6.106	6.804
Forsikring	2.457	1.454
Kredittformidling	668	1.266
Annen virksomhet	1.551	1.411
Sum	12.577	12.666

Valuta

Provisjon, gevinst/tap omsetning valuta	569	788
---	------------	------------

Note 10 - Forvaltning- og administrasjonstjenester

Banken forvalter etableringslån, startlån for Søgne og Songdalen kommuner. Dette er midler som kommunene låner i Husbanken for videre utlån. Bankens oppgave er regulert i egen avtale og innebærer ingen kredittrisiko for banken.

Note 11 - Betingede utfall

Arten og omfanget av betingede forpliktelser refereres til pensjon. Det henvises til egen note nr 16.

Note 12 - Poster utenom balansen

Fordeling av garantiansvar.

	2016	2015
Betalingsgarantier	8.518	8.008
Kontraktsgarantier	23.715	27.546
Lånegarantier	58.083	71.023
Annet garantiansvar	2.520	2.597
	92.836	109.174
Garanti overfor Sparebankenes Sikringsfond	0	0
Samlet garantiansvar	92.836	109.174

Reduksjon i lånegarantier gjelder i hovedsak reduksjon vedrørende valutalån.

Forpliktelser

Bevilgede ikke disponerte lån og kreditter	312.173	284.152
Ubenyttet garantiramme	0	0
Sum forpliktelser utenom balansen	312.173	284.152

Note 13 - Antall ansatte.

Antall ansatte ved utgangen av regnskapsåret er 29, som samlet utgjorde 28 årsverk.

Note 14 - Ytelser til ledende personer m.v.

	2016	2015
Lønn til banksjef	1.158	1.041
Annen godtgjørelse til banksjef	93	78
Godtgjørelse til styrets leder	109	102
Godtgjørelse til styrets øvrige medlemmer	311	291
Godtgjørelse til forstanderskapets leder	29	26
Godtgjørelse til forstanderskapets øvrige medlemmer	46	21

Utover ordinær pensjonsordning og generell bonusavtale for samtlige ansatte, er det ingen avtaler som gir daglig leder, ledende ansatte eller noen av styrets medlemmer særskilt vederlag basert på drift, opphør eller endring av ansettelsesforholdet/vervet utover at det er etablert en ordning for adm. banksjef som vil tre i kraft dersom virksomheten fusjonerer inn i en større enhet.

Revisjon.

Revisors godtgjørelse utgjorde kr 376.712,- inkludert merverdiavgift, hvorav kr 315.587,- for lovpålagt revisjon og kr 61.125,- for attestasjonstjenester og annen bistand.

Note 15 – Lønn og generelle administrasjonskostnader

Periodens kostnader knyttet til rentesubsidiering av lån utgjør kr 638.596,-.

Note 16 - Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser.

Banken er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Bankens pensjonsordning tilfredsstiller kravene i denne lov.

Sikrede forpliktelser

Banken har pensjonsforsikring i DNB som forvalter pensjonsmidlene innenfor de generelle retningslinjer som gjelder for forsikringsselskaper. Pensjonsalder er 67 år. Alle pensjonsytelser kommer i tillegg til ytelser fra folketrygden. Det er 10 yrkesaktive og 15 pensjonister knyttet til den fondsbaserte ordningen.

Usikredeerte forpliktelser

AFP (avtalefestet pensjon) er en forpliktelse regulert i bankens lønnsregulativ. Denne innebærer en rett for bankens ansatte til å gå av med pensjon ved oppnådde 62 år med en godtgjørelse frem til 67 år.

I regnskapet for 2016 er det kostnadsført pensjon vedrørende tidligere banksjef med 0,1 mill. kroner.

Ved verdsettelse av pensjonsmidlene og ved måling av påløpne forpliktelser, benyttes estimerte verdier. Disse estimatene korrigeres hvert år i samsvar med oppgave over pensjonsmidlenes flytteverdi og aktuarberegninger av forpliktelsesenes størrelse. Følgende forutsetninger er lagt til grunn for beregningen:

	2016	2015
Avkastning på pensjonsmidler	2,60%	2,50%
Diskonteringsrente	2,60%	2,50%
Årlig lønnsvekst	2,50%	2,50%
Årlig G-regulering	2,25%	2,25%
Årlig regulering av pensjoner under utbetaling	0,00%	0,00%
Gjennomsnittlig arbeidsgiveravgiftsfaktor	14,10%	14,10%
Dødelighetstabell	K2013BE	K2013BE

Pensjonskostnad

	2016	2016	2016	2015	2015	2015
	Sikret	Usikret	Sum	Sikret	Usikret	Sum
Årets pensjonsopptjening.....	398	0	398	573	0	573
+rentekostnad på pensjonsforpliktelse.....	439	62	501	506	74	580
-forventet avkastning på pensjonsmidler.....	460	0	460	468	0	468
-Diverse	184		184			
Pensjonskostnad.....	193	62	255	611	74	685
Innskuddsbasert (OTP).....			864			908
Kostnader AFP.....			257			267
Sum pensjonskostnad.....			1376			1860
Arbeidsgiveravgift m.v. ført som sosiale kostnader			-276			-305
Sum pensjonskostnad i regnskapet.....			1.100			1.555

Pensjonsforpliktelse/midler

	2016	2016	2016	2015	2015	2015
	Sikret	Usikret	Sum	Sikret	Usikret	Sum
Pensjonsforpliktelse.....	17.564	2.220	19.784	18.743	2.893	21.636
-pensjonsmidler.....	20.649		20.649	20.224	0	20.224
Sum pensjonsforpliktelse/midler	3.085	-2.220	865	1.481	-2.893	-1.412
Overfinansiert pensjonsforpliktelser.....	3.085		3.085	1.481		1.481
Pensjonsforpliktelse.....		2.220	2.220		2.893	2.893

Fremtidig bruk av den regnskapsførte overfinansiering på den kollektive ordning er sannsynliggjort ved at banken venter fremtidig skattepliktig overskudd.

Note 17 - Lån og sikkerhetsstillelse til ledende personer m.v.

	Lån	Garanti
Til banksjef	3.602	0
Til andre ansatte.....	71.954	0
Sum ansatte.....	75.556	0
Til styrets leder	725	0
Til andre styremedlemmer	2.671	0
Sum styrets medlemmer.....	3.396	0
Til forstanderskapets leder.....	982	0
Til andre medlemmer av forstanderskapet.....	18.550	0
Sum forstanderskapets medlemmer	19.532	0

Vilkår for lån og garantier er ikke opplyst, i det disse er gitt på standard vilkår, eller generelle vilkår som benyttes for ansatte.

Avskrivninger og driftsmidler

Note 18 - Varige driftsmidler.

	Maskiner Inventar	Bygninger	Tomter	Ikke avskrivbare driftsmidler
Anskaffelseskost 1/1-2016	14.534	24.439	1.334	293
Avgang 2016.....	947	0		
Tilgang 2016	1.159	0		0
Anskaffelseskost 31/12-2016	14.746	24.439	1.334	293
Akkumulerte avskrivninger 31/12-2016	10.463	8.484		
Bokført verdi 31/12-2016	4.283	15.955	1.334	293
Avskrivningssatser	10- 30	1-4		
Årets avskrivning	1.040	377		

Avskrivningssatsene er basert på lineært prinsipp.

Forretningsbygg på Tangvall i Søgne benyttes hovedsaklig til bankens daglige drift.

Deler av bygget er leid ut.

Banken kjøpte ny hytte og ferieleilighet i 2013. Eiendommene benyttes i hovedsak av de ansatte.

Andre driftskostnader

Note 19 - Fordeling av andre driftskostnader.

	2016	2015
Vedlikehold/anskaffelse av maskiner, inventar mv.	940	708
Honorar ekstern revisor	377	399
Forsikringer, avgifter og kontingenter	1.716	1.309
Kjøpte tjenester	1.756	1.945
Husleie	517	517
Diverse	263	275
Sum	5.569	5.153

Skatt

Note 20 - Regnskapsmessig behandling av skatt.

Skattekostnaden består av følgende 2 elementer; betalbar skatt og endring i utsatt skatt.

Betalbar skatt er beregnet som følger:	2016	2015
Resultat før skattekostnad	36.986	22.408
Nedskrivning obligasjoner	(3.529)	4.218
Endring i midlertidige forskjeller	(2.305)	(2.588)
Vedrørende Nodeland Senter ANS	204	50
Ikke fradragsberettigede utgifter	39	47
Renter skatt	(3)	3
Tap (gevinst) aksjer	(883)	(4.179)
Nedskrivning aksjer (reversert nedskrivning)	(1.007)	630
Andre tillegg	302	1.424
Aksjeutbytte	(4.960)	(1.766)
Aksjeutbytte skattepliktig 3%	148	0
Skattepliktig inntekt	24.992	20.247
Inntektsskatt 25 %	6.248	5.467
Formuesskatt	652	1.183
Betalbar skatt	6.900	6.650
For lite (mye) avsatt	(985)	(25)
Sum betalbar skatt	5.915	6.625
Endring netto utsatt skatt	1.459	(332)
Endring utsatt skatt estimatavvik	(76)	(343)
Årets skattekostnad	7.298	5.950
Herav resultatskatt	6.646	4.767
Herav formuesskatt	652	1.183

Utsatt skatt i balansen:

Utsatt skatt er beregnet på grunnlag av de midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier ved regnskapsårets slutt som følger:

Positive forskjeller	31.12.16	01.01.16	Endring
Overfinansiering pensjonsforpl.	3.085	1.481	1.604
Gevinst og tapskonto	1.097	1.371	(274)
Driftsmidler	1.598	1.296	302
Sum positive forskjeller	5.780	4.148	1.632
Negative forskjeller som kan utlignes			
Pensjonsforpliktelse	2.220	2.893	(673)
Obligasjon, sertifikatgjeld, aksjer ..	688	4.218	(3.530)
Sum negative forskjeller	2.908	7.111	4.203
Grunnlag for utsatt skatt	2.872	(2.963)	5.835
Netto utsatt skatt (skattefordel)			
25%	718	(741)	(1.459)

Note 21 - Endringer i egenkapitalen

	2016	2015
Sparebankens fond 0101.....	371.625	355.737
Årets overføring til fondet.....	26.687	14.859
+/- Estimatavvik – utsatt skatt ført mot egenkapitalen	227	1.029
Sparebankens fond 3112.....	398.539	371.625

Note 22 - Kapitaldekning.

Kravet til kapitaldekning er at den ansvarlige kapital skal minst utgjøre 8 % av et nærmere definert beregningsgrunnlag.

Ansvarlig kapital

	2016	2015
Kjernekapital		
Sparebankens fond	398.539	371.625
- Vedrørende overfinansiert pensjonsforpliktelse.....	-2.314	-1.111
Kjernekapital	396.225	370.514
- Eierandeler i andre finansinstitusjoner og verdipapirforetak.....	0	0
Tellende ansvarlig kapital	396.225	370.514

Beregningsgrunnlag

Lokale og regionale myndigheter.....	88	1.940
Institusjoner.....	59.608	55.662
Foretak.....	41.002	18.908
Massemarkedsengasjementer	25.954	19.040
Engasjement med pantesikkerhet i eiendom.....	1.518.100	1.567.103
Forfalte engasjementer.....	13.892	16.307
Obligasjoner med fortrinnsrett.....	17.821	11.824
Egenkapitalposisjoner.....	55.773	38.758
Øvrige engasjementer.....	43.521	38.255
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	1.775.759	1.767.797
+ Operasjonell risiko.....	138.283	163.886
- Eierandeler i andre finansinstitusjoner og verdipapirforetak.....	0	0
Beregningsgrunnlag	1.914.042	1.931.683
Ansvarlig kapital i prosent	20,70 %	19,18 %

Note 23 - Resultat før skatt i % av gjennomsnittlig forvaltning

	2016	2015
Gjennomsnittlig forvaltning.....	3.783.199	3.658.386
Årets resultat før skatt.....	36.986	22.409
Resultat før skatt i % av gjennomsnittlig forvaltning.....	0,98 %	0,64 %

KONTANTSTRØMSANALYSE

Satt opp etter den indirekte metoden

	2016	2015
Tilført fra årets drift (a)	24.921.508	17.319.091
Endring annen gjeld og pål. kostnader og forskuddsbet. Inntekter øking / (nedgang)	-2.664.214	-1.616.618
Endring andre eiendeler og forskuddsbet. og opptjente inntekter (økning) / nedgang	4.256.093	2.221.423
Likviditetsendring i resultatregnskapet	26.513.387	17.923.896
Endring utlån før spesifiserte og uspesifiserte tapsavsetninger (økning) / nedgang	-235.328.162	-200.029.576
Endring i kortsiktige verdipapirer (økning) / nedgang	-7.558.270	-59.124.694
Endring innskudd fra og gjeld til kunder økning / (nedgang)	96.025.909	153.413.144
Endring gjeld til kredittinstitusjoner økning / (nedgang)	70.625.916	291.895
A. Netto likviditetsendring fra virksomheten	-49.721.221	-87.525.335
- Investering i andre varige driftsmidler	-1.159.374	-917.790
+ Salgssum andre varige driftsmidler	84.266	-
Endring langsiktige verdipapirer (økning) / nedgang	-9.294.546	105.328
B. Likviditetsendring vedr. investering	-10.369.654	-812.462
Endring gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer økning / (nedgang)	162.056.487	-195.145.500
C. Likviditetsendring fra finansiering	162.056.487	-195.145.500
A + B + C Sum endring likvider	101.965.612	-283.483.297
+ Likviditetsbeholdning 1/1	166.509.301	449.992.598
= Likviditetsbeholdning 31/12	268.474.914	166.509.301
Som består av: Kasse, Norges Bank, utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner.		
Ubenyttet trekkrettigheter	80.000.000	80.000.000

(a) Tilført fra årets drift fremkommer som følger:

Resultat før skatt	36.985.846	22.408.285
Ordinære avskrivninger	1.417.109	1.899.490
Gevinst ved salg anleggsmidler	-	-
Nedskrivning verdipapirer (reversert nedskrivning)	-4.536.485	4.847.901
Økning (reduksjon) tapsavsetning	396.480	223.738
Betalbare skatter	-5.665.245	-8.075.001
Kontanteffekt av endring i pensjonsforpliktelse	-1.976.197	-1.785.322
Gaver utdelt	-1.700.000	-2.200.000
Sum	24.921.508	17.319.091

Til generalforsamlingen i Søgne og Greipstad Sparebank

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Søgne og Greipstad Sparebanks årsregnskap som viser et overskudd på kr 29 687 353. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2016, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig

PricewaterhouseCoopers AS, Gravane 26, Postboks 447, NO-4664 Kristiansand

T: 02316, org.no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no

Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførerselskap

for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Kristiansand 15. februar 2017
PricewaterhouseCoopers AS

Kai Arne Halvorsen
Kai Arne Halvorsen
Statsautorisert revisor

Postboks 1034, 4682 Søgne

Telefon 38 05 32 00

Telefaks 38 05 15 21

Org.nr. NO 937 895 054

post@sgsparebank.no

www.sgsparebank.no

**SØGNE OG GREIPSTAD
SPAREBANK**

dyrker lokale verdier